

CITROM-DIJ 2007

A nyírbátori Báthory várkastélyt a legfélrevezetőbb helyreállításért és a hasznosításért a bíráló bizottság Citrom-díjban részesíti.

A kutatás alapján beigazolódott, hogy a palánkkal és árokkal övezett területen a 14. századtól több önálló palotaszárny és egyéb épület helyezkedett el. A magtár építéséhez a 18-ik században az északi oldalon álló palota maradványait használták fel. A felmenő falaiban középkori maradványokat őrző magtárépület három szintre tagolódtól és hatalmas, kétszintes borospincével rendelkezett.

A védett műemlék magtárban reneszánsz kastély utánzatot alakítottak ki. A pincét korrekten helyreállították, de a rekonstrukcióval megvalósult új épületben feltételezésekre alapozottan fogalmazták meg a reneszánsz elemeket. A nyílászáróknak sem a helye, sem a száma nem bizonyított. A falak visszabontásával elpusztították az épület barokk periódusát.

A korszerű műemlékvédelem elveihez hozzátartozik a különböző építési periódusok minél jobb megőrzése, megfelelő szakmai kontrollal való helyreállítása, és nem saját ízlésünk szerinti rekonstrukciós jellegű korrekciója.

A reneszánsz jellegű várkastély kialakítása azt példázza, hogy mi történik védett épületeinkkel, ha azt nem megfelelő hitelességgel, önhatalmú értelmezéssel állítják helyre.